

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin of Science and Education

№ 7(25) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 7(25) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 7(25) 2024

Kiev – 2024

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка»,
Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 7(25) 2024. С. 1539**

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 29.12.2023, № 1/7-24)

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України
10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та
археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та
педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від
23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології
(спеціальність - 035 філологія).**

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кочетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталівна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

- ✚ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✚ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всевітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✚ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✚ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✚ Новік Крістіна Іванівна - керівник освітнього проєкту Teacher Education Манчестерського університету (Великобританія)
- ✚ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✚ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✚ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✚ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всевітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✚ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✚ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✚ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- ✚ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Сіяньська Олена Олександрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)
- ✚ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✚ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україні)
- ✚ Степанова Наталя Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✚ Стратулат Наталя Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юрійівна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталя Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

Dovhan O.V. <i>ARCHITECTURAL ORIGINALITY OF ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS FOR LINGUISTIC MARKERS RECOGNITION</i>	17
Hromova N.M., Chernigivska N.S. <i>THE ONLINE NEWS MEDIA COVERAGE OF UKRAINE'S ACCESSION TO THE EUROPEAN UNION</i>	36
Perederii H.M. <i>VERBAL AND NON-VERBAL MEANS OF HUMOUR IN SITUATION COMEDY DISCOURSE</i>	46
Stavytska I.V., Yamshynska N.V., Kutsenok N.M., Pysarchyk O.L. <i>PERSONALIZED LEARNING AS A CATALYST FOR ENHANCED EDUCATIONAL OUTCOMES: A COMPREHENSIVE REVIEW</i>	63
Tokarchuk V.A., Shuba Yu.V. <i>PROMOTING MULTILINGUALISM AT UKRAINIAN HEIs (BASED ON THE EXPERIENCE OF BOHDAN KHMELNYTSKY NATIONAL UNIVERSITY IN CHERKASY)</i>	80
Багач І.Г. <i>НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДАЧІВ МІЖКУЛЬТУРНИЙ КОМУНІКАЦІЇ</i>	92
Бевзо Г.А., Голікова О.М., Малінка О.О. <i>ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ</i>	103
Вдович С.М., Конівіцька Т.Я., Зельман Л.Н. <i>ОНІРИЧНИЙ ПРОСТІР ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ ЯК ХУДОЖНІЙ ПРИЙОМ</i>	115
Войтович А.О. <i>СИМВОЛІЗМ ЧИСЕЛ У РУМУНСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ</i>	127
Гайденко Ю.О., Корницька Ю.А. <i>ПРАГМАТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА</i>	136
Гвоздяк О.М., Курах Н.П., Свида-Сусіденко Т.В. <i>ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)</i>	148

Горбатюк М.О., Тичініна А.Р. <i>ІМАГОПОЕТИКА ЕСЕЇСТИЧНОГО РОМАНУ ВАЛЬТРАУД МІТТІХ «ЛИСТ В УКРАЇНУ»</i>	165
Горячук О.В. <i>ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА СУЧАСНУ ІТАЛІЙСЬКУ МОВУ</i>	178
Гриненко О.Ю. <i>ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ НА ТЛІ РОСІЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ 2022-2023 РОКІВ</i>	201
Гусейнова О.М. <i>ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ АВТОРІВ ГАБРІЕЛЯ ГАРСІА МАРКЕСА ТА МАРІО ВАРГАСА ЛЬОСИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ</i>	211
Данильчук Д.В. <i>ДІАЛЕКТИЗМИ В ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ ІВАНА МАЛКОВИЧА І ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА: СПРОБА ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ</i>	225
Ємець О.В. <i>СИНТАКТИКА ТРОПІВ У ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ: СЕМАНТИЧНИЙ ТА ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТИ</i>	251
Жванія Л.В., Жванія Д.Г. <i>"ІСТОРИЗМ" МОДЕРНОЇ ДРАМИ (НА МАТЕРІАЛІ ДРАМАТИЧНОЇ ПОЕМИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «БОЯРИНЯ» ТА ДРАМИ Ю. КОСАЧА «ДІЙСТВО ПРО ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ»)</i>	260
Загородня Л.З. <i>СЕМАНТИЧНІ ВИДОЗМНИ БУТТСВИХ РЕЧЕНЬ В АНГЛО- УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ</i>	271
Златовласова О.В., Кривда Л.Р. <i>ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ГЕРМАНСЬКИХ ТА СХІДНИХ МОВ</i>	282
Казимір І.С. <i>КОГНІТИВНО-ДИСКУРСНІ ТА ОНОМАСІОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОНТЕКСТУ В ГАЗЕТНОМУ СПОРТИВНОМУ ДИСКУРСІ</i>	291
Каленіченко О.М. <i>ДО ПРОБЛЕМИ АНТИЧНОГО ІНТЕРТЕКСТУ В «ЗИМОВІЙ КАЗЦІ» В. ШЕКСПІРА</i>	306
Копчак М.М., Грабельська О.В., Дроф'як Н.І. <i>ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЙ МОВЛЕННЄВОГО ЕТИКЕТУ ТА ДИПЛОМАТИЧНОЇ РИТОРИКИ В МІЖНАРОДНІЙ СУСПІЛЬНО- ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ</i>	320

- Костючок П.Л., Шевченко О.А., Кандюк-Лебідь С.В.** 333
ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ І ДИНАМІЧНИЙ РОЗВИТОК МОВНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
- Красівський О., Мікула О.** 345
КОНВЕРСИВНИЙ СПОСІБ ТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ МАС МЕДІЙНОЇ СФЕРИ
- Лозинська О.Г., Стефанишин Ю.М.** 355
МОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ЛЬВІВСЬКОЇ ПОЛО-НІСТИКИ: ВІДПОВІДНІСТЬ ВИМОГАМ СЕРТИФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ НА РІВНІ ВІ
- Маркова М.В., Берчук Ю.В.** 370
ДЖОН ДОНН В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ
- Магієнко О.С., Мартинова Т.І.** 381
СЕМАНТИКО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ АНГЛІЦИЗМІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ
- Молоцький В.О.** 392
УСКЛАДНЕНИЙ ПОДВІЙНИЙ ПРИСУДОК У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
- Новік К.І., Берта Е.Т., Федькова І.А.** 405
ВПЛИВ МОВНИХ СЕРЕДОВИЩ ТА СОЦІАЛЬНИХ ФАКТОРІВ НА ФОНЕТИЧНУ СПРОМОЖНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
- Рабецька Н.Л., Тихолаз С.І.** 421
МОВНЕ ПИТАННЯ НА ТЛІ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ
- Рубан А.А.** 429
ІМ'Я ПЕРСОНАЖІВ, ПОРТРЕТ, ПЕЙЗАЖ ЯК ПРИЙОМИ ОБРАЗОТВО-РЕННЯ В РОМАНІ ДЖЕЙН ОСТІН «ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ»
- Сіваченко І.В., Савчин Т.О., Ципнятова І.В.** 444
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНСЬКИХ ЗВО
- Сопіна О., Калашник О.В., Фоміна Л.В., Калініченко О.В., Попович А.С.** 458
ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ
- Теребушко Ю.Р., Іваницька Ю.В., Ніконенко О.І.** 467
ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ В НІМЕЦЬКО-МОВНИХ КРАЇНАХ: ТЕРМІНОЛОГІЯ ТА СТИЛІСТИКА

Базиляк Н.О., Щур Н.М., Власюк І.В. 483
ВПЛИВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВИМОГИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Чорний І.В., Чорна В.Л. 499
АНГЛІЦИЗМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Якубовська М.Г. 510
СЕРБСЬКИЙ ТОПОС В ЕСЕЇСТИЦІ В. МАХНА

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

Akimova O.V., Sapohov M.V., Napchuk Ya.A. 524
FORMATION OF LINGUISTIC AND CULTURAL COMPETENCE USING IT TECHNOLOGIES

Flyarkovska O.V., Melnychuk V.O., Dumenko R.A., Sotsenko V.V. 539
MODERN TECHNOLOGIES IN THE ACTIVITIES OF PSYCHOLOGICAL SERVICE WORKERS

Kovalenko I.V., Baranivska N.V. 552
TEACHING ENGLISH THROUGH CONTENT: METHODOLOGICAL APPROACHES TO CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL)

Mulesa O.Yu., Imre Yu.Yu. 564
ADAPTIVE TESTING AS A TOOL FOR ENHANCING STUDENT MOTIVATION IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN GREEN DEAL

Sipii V.V. 576
EVALUATION OF STATE POLICY IN THE FIELD OF INNOVATION SUPPORT IN STEM EDUCATION IN UKRAINE

Андрєєв А.М., Пшенична О.С. 589
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА» ДО ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г., Газіна І.О. 601
ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Багінська А.Т. 615
ФОРМУВАННЯ У СТАРШОКЛАСНИЦЬ ГОТОВНОСТІ ДО УСВІДОМЛЕНОГО МАТЕРИНСТВА: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

- Бохонько Є.О., Деньга Н., Гречнєва М.О., Фонарюк О.В.** 625
СУЧАСНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ СТУДЕНТАМ-ПЕДАГОГАМ
- Вікторова П.Є., Цина А.Ю.** 641
РОЗВИТОК СФЕРИ ПОЧУТТІВ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ВАЛЬДОРФСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ
- Вінтюк Ю.В.** 652
ФІЛЬМОТЕРАПІЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ-ПСИХОЛОГІВ (на прикладі кінофільму «Вогнетривкий»)
- Горбатюк О.В., Оленюк В.В.** 667
РОЗВИТОК КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ РІЗНОГО РІВНЯ
- Гудименко Д.О.** 678
МЕТОДИ РОБОТИ З УЧНЯМИ РІЗНОГО ВІКУ ТА РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФЛЕЙТОВОЇ МУЗИКИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ
- Євстратов Ю.І.** 689
МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ ПЕРЕКЛАДУ
- Каменська І.С.** 701
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ (ТРАНСПОРТ, ОХОРОНА ПРАЦІ)
- Кічук Н.В., Григорович О.В.** 719
ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТОК ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ДОСВІД УНІВЕРСИТЕТІВ ЗАРУБІЖЖЯ
- Клязьмін Р.І., Цина В.І.** 730
НАПРЯМКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
- Козловська І.М., Савка І.В., Заячківська Н.М., Чернописька О.І.** 744
ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ЗАСОБАМИ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ
- Король А.М., Майтак А.В.** 756
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІННОВАЦІЙНИМИ МЕТОДАМИ НАВЧАННЯ

- Красюк Л.В., Малетич Н.Б.** 771
ЗАСТОСУВАННЯ АРТТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
- Кречко Н.М., Скопцова О.М.** 783
МОЛОДІЖНИЙ КОНКУРСНО-ФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ В ХОРОВОМУ МИСТЕЦТВІ: ПЕДАГОГІЧНО-ВИХОВНИЙ АСПЕКТ
- Лівак П.Є.** 799
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ПЛАТФОРМ НА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
- Ліпчевська І.Л., Савчук А.В.** 814
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ: РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
- Логвиненко О.Б.** 829
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН
- Лодатко Є.О.** 841
СУЧАСНІ ІКТ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
- Майнаєв Ф.Я.** 851
ЗВЕРНЕННЯ ДО СПАДКУ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ МИНУЛОГО ПРИ ВИВЧЕННІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
- Мартинюк Л.В., Салдан С.О., Денисенко А.О., Ороновська Л.Д., Лещук Н.Р.** 861
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Мольдерф Т.М., Єзерська А.С.** 876
*ТВОРЧІСТЬ ПОЛІН ВІАРДО У КОНТЕКСТІ ТРАДИЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВОКАЛЬНОЇ ШКОЛИ *VEL SANTO**
- Муковоз М.С.** 891
ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У СПІЛЬНІЙ ПРОФ-ОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ З ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
- Невмержицька О.В.** 903
МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ У ВИПРАВНИХ КОЛОНІЯХ УКРАЇНИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

- Нікітченко Н.Г.** 913
*ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕ-
ТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ
ПІДГОТОВКИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ*
- Овсієнко Л.М., Кулик О.Д.** 926
*ІНТЕРАКТИВНІ ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ І СЕРВІСИ ПІД ЧАС ЗМІША-
НОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ГУМАНІТАРНОГО НАПРЯМУ ОСВІТИ*
- Парій С.Г., Хорошун В.П., Єсіпова О.О.** 942
*ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНУ
ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ*
- Пєнов В.В., Купіна О.В., Устянська О.В., Радаєва І.М., Прокоф'єва О.А.** 953
*ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬ-
НОСТІ У СТУДЕНТІВ*
- Пир А.І.** 963
*НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
ЦИРКОВИХ АРТИСТІВ У КИЇВСЬКІЙ МУНІЦИПАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ
ЕСТРАДНОГО ТА ЦИРКОВОГО МИСТЕЦТВ: СПЕЦИФІКА, ПРОБЛЕМИ
Й ПЕРСПЕКТИВИ*
- Подлевська Н.В., Шалигіна Н.П., Бєвз О.П., Міщенко І.Ю., Костенко Н.** 974
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ
- Потапчук Т.В., Пукас І.Л., Каньоса Н.Г.** 983
*ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ*
- Салдан С.О.** 993
*ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПСИХО-ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА КОГНІТИВНІ
МОЖЛИВОСТІ УЧНІВ ЗА ВАЛЬДОРФСЬКОЮ ПЕДАГОГІКОЮ РУДОЛЬФА
ШТАЙНЕРА*
- Самосійний І.С.** 1006
*АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Смолянюк Н.М.** 1019
*РОЗВИТОК ІДЕЙ ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ –
ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ*
- Сопівник Р.В., Бабкович Р.Я.** 1029
*ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА» СТУДЕНТІВ
УНІВЕРСИТЕТІВ НАУК ПРО ЖИТТЯ*

- Степанова Н.М., Пасєка С.Р.** 1039
РОЛЬ МУЗЕЙНИХ ЕКСКУРСІЙ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ: ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ
- Ступак О.Т.** 1052
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Тарчинська Ю.Г.** 1061
УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МУЗИЧНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОРТЕПІАННОГО РЕПЕРТУАРУ
- Теренко О.О.** 1074
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЗМІСТОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВАЙДЕРІВ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У США І КАНАДІ
- Тертична Т.Д.** 1085
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ Й ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
- Тільняк Н.В., Чересюк С.В., Коробко Т.О., Дзинглюк О.С.** 1093
НАУКОВИЙ СТИЛЬ І ЙОГО ЗАСОБИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ
- Федоренко О.І., Забора А.В.** 1105
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ГОТОВНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Хоменко Л.Г.** 1121
МОБІЛЬНІ ДЕВАЙСИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ
- Чаплінська Н.О., Ступак О.П., Кібенко Л.М.** 1133
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ
- Чередник Л.М., Ці Кунь** 1145
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК АКТУАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА
- Шайхлісламов З.Р., Пономарьова М.С., Фоменко В.Є., Золотарьова С.А.** 1154
ПРІОРИТЕТИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Яковишина Т.В.** 1166
ІНФОРМАЦІЙНІ ВПЛИВИ НА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Ян Хунхао 1179
*ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕ-
ТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КИТАЙСЬКОЇ КАЛІГРАФІЇ*

Ярмолович О.І., Попович І.І. 1193
*ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОНЦЕПЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕ-
СІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ І СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ*

СЕРІЯ «ІСТОРИЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Kaziuk M.I. 1207
PARLIAMENTARY ACTIVITIES OF DANYLO TANYACHKEVYCH (1897–1900)

Білас Ю.В. 1221
*УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ТА ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ СЕРГІЙ
ПИЛИПЕНКО. ШЛЯХ ІЗ ЗАБУТТЯ В БЕЗСМЕРТЯ*

Волківський А.А. 1234
*ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕНТАЛЬНОСТІ БОЛГАРСЬКОЇ ЕТНІЧНОЇ МЕНШИНИ
УКРАЇНИ ПІД ТИСКОМ РАДЯНСЬКОЇ ТОТАЛІТАРНОЇ СИСТЕМИ
(20-30-ТІ РР. ХХ СТ.)*

Воронін В.М. 1244
*МІГРАЦІЯ МОЛОДІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ :
ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ*

Гадзало Я.М., Булгакова О.В., Булгаков В.М. 1254
*НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАМАРЕНКА Л. П. ЯК ОДНОГО
З ЗАСНОВНИКІВ ЗЕМЛЕРОБСЬКОЇ МЕХАНІКИ В УКРАЇНІ*

Гороховський Д.І., Мадрига Т.Б., Зенкін М.В. 1291
*РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ
УКРАЇНИ*

Гутник М.В. 1303
*ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
НА ПОЧАТКУ ХХ СТ. (НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧ-
НОГО ІНСТИТУТУ)*

Дем'янчук А.Л. 1314
*СВЯТИНІ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ: БАЗИЛІКИ
МЕНШІ (1910–2024)*

Задворний А.О. 1328
*РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄС І ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В
ЕКОНОМІЦІ (КІНЕЦЬ ПЕРШОЇ ДЕКАДИ ХХІ СТ.)*

- Кобута С.Й.** 1336
*ПОСОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ
СТАНИСЛАВІВЩИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ ГАЛИЦЬКОГО КРАЙОВОГО
СЕЙМУ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)*
- Комарніцький О.Б., Чапаєв Р.В.** 1352
*КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ЖИТТЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ КАМ'ЯНЕЦЬ-
ПОДІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ НАПРИКІНЦІ 1930-х – НА ПОЧАТКУ 1940-х рр.:
НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТИ «СТАЛІНСЬКА МОЛОДЬ»*
- Кравчук Л.В.** 1365
*РОБОТА МЕТОДИСТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ІНСТИТУТУ УДОСКОНА-
ЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ (1951–1952 РР.)*
- Кратко О.О.** 1378
*ШЛЯХТА, КОЗАЦТВО, ХМЕЛЬНИЧЧИНА ТА КОНЦЕПЦІЯ «ВУЗЬКОГО
КОРИДОРУ» У КОНТЕКСТІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ*
- Лубко Ю.О.** 1395
*РЕЛІГІЙНА ПОЛІТИКА РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ (1921 – 1939 рр.):
УКРАЇНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ ДОБИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ*
- Майнаєв Ф.Я.** 1408
ІІ ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОУН(Б): АНАЛІЗ ПОСТАНОВ
- Ніколаєв О.А., Любовець О.М.** 1419
*ВНЕСОК НАУКОВЦІВ ІНСТИТУТУ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І
ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НААН УКРАЇНИ В РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО
БУРЯКІВНИЦТВА*
- Опанасюк Т.А., Кузьма Т.М.** 1433
*РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ЯК КАТАЛІЗАТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ: ІСТОРИЧНИЙ ТА СУЧАСНИЙ КОНТЕКСТ*
- Павлишин А.М.** 1446
*ЦЕРКВА ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩЕЙ СВ. БОРИСА І ГЛІБА У С. ПІД'ЯРКІВ
НА ЛЬВІВЩИНІ: ПРОБЛЕМА ЗАСНУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ У
ХVІ-ХХ СТ.*
- Священко З.В.** 1461
*НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФОТОГРАФІЧНОГО ДЖЕРЕЛА ЯК ЗАСОБУ
ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ І КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ*
- Тверитникова О.Є., Войтюк О.С.** 1474
*МУЗЕЙНІ ПРАКТИКИ ЯК ДЖЕРЕЛО В ІСТОРИКО-БІОГРАФІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ*

Телуха Є.В. 1488
*СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО КЛАСИФІКАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ДЖЕРЕЛО
УТВОРЮВАННЯ ТА ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛОНТЕР-
СЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ*

Турчина Л.В., Коломієць К.М., Мозуленко Д.І., Чумаченко О.А. 1501
*ЗАКОНОСЛУХНЯНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАМФЛЕТІВ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО)*

Щибря В.В., Оверчук О.Л., Хоменко Н.М. 1514
*ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРАДИЦІЙНОГО ВБРАННЯ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ
КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ*

СЕРІЯ «СОЦІОЛОГІЯ»

Балановський Я.М., Бержанір А.Л. 1525
*ВЛАСНА ЯКІСНА СПЕЦИФІКА РУХУ ЛОКАЦІЙ СОЦІАЛЬНОЇ МАТЕРІЇ
У МЕЖАХ СОЦІУМУ*

УДК 811

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-458-466](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-458-466)

Сопіна Ольга Кандидат філологічних наук, доцент, Бердянський Державний педагогічний університет, м. Бердянськ, тел.: (050) 640-40-05, <https://orcid.org/0000-0001-5230-3669>

Калашник Оксана Вікторівна кандидат філологічних наук, Харківська державна академія дизайну і мистецтв, старший викладач кафедри педагогіки, української та іноземної філології, м. Харків, вул. Мистецтв, 8, тел.: (066) 823-52-19, <http://orcid.org/0000-0003-3257-8280>

Фоміна Людмила Володимирівна кандидат філологічних наук, професор, Харківський національний медичний університет, завідувач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, м. Харків, пр. Науки, 4, тел.: (050)343-79-29, <http://orcid.org/0000-0001-5191-3596>

Калініченко Ольга Василівна кандидат філологічних наук, доцент, Харківський національний медичний університет, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки, м. Харків, пр. Науки, 4, тел.: (067)750-28-83, <http://orcid.org/0000-0002-3392-6083>

Попович Анжеліка Станіславівна доктор педагогічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, доцент кафедри української мови, м. Кам'янець-Подільський, вул. Огієнка, 61, тел.: (067)368-79-99, <https://orcid.org/0000-0002-3428-9717>

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Анотація. Фразеологічні одиниці є важливою складовою мовної системи, яка додає виразності, емоційної насиченості та стилістичної розмаїтості мовленню. У сучасній лінгвістиці дослідження фразеологізмів охоплює різноманітні аспекти, включаючи їх структуру, семантику, функції в мові. Фразеологізми відображають культурні, історичні та соціальні особливості народу, зберігаючи у собі національну специфіку, традиції та світогляд, що дозволяє досліджувати мовну культуру та національну ідентичність. Фразеологічні одиниці характеризуються стійкістю форми та значення. Вони мають фіксовану структуру, яка забезпечує їх стабільне функціонування у мові. Їх значення, як правило,

не виводиться зі значень окремих компонентів, що робить їх унікальними одиницями мови. Фразеологізми виконують різноманітні функції у мовленні: номінативну, емоційно-експресивну, стилістичну, когнітивну тощо, допомагаючи мовцям точніше та яскравіше виражати свої думки і почуття. Хоча фразеологічні одиниці за своєю природою є стійкими, мова постійно розвивається, і нові фразеологізми з'являються у відповідь на зміни у суспільстві, культурі та технологіях. Це свідчить про динамічний характер фразеології як частини мовної системи. Дослідження фразеологічних одиниць сприяє глибшому розумінню механізмів функціонування мови, її зв'язку з культурою та ментальністю носіїв. Це виявляє багатогранність та динамічність мовної системи. Фразеологія як окрема галузь мовознавства прагне систематизувати та пояснити механізми утворення, розвитку та вживання фразеологізмів, що сприяє збагаченню теоретичних знань та їх практичному застосуванню у різних сферах життя. У підсумку, дослідження фразеологічних одиниць має важливе значення для розуміння природи мови, її функціонування та розвитку, а також збагачує теоретичні знання та практичне застосування мови.

Ключові слова: фразеологічні одиниці, сучасна лінгвістика, мовна система, культурна специфіка.

Sopina Olha PhD of Philological Sciences, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, tel.: (050) 640-40-05, <https://orcid.org/0000-0001-5230-3669>

Kalashnyk Oksana Viktorivna Candidate of Philological Sciences, Senior Lecturer at the Department of Pedagogy, Ukrainian and Foreign Philology, Kharkiv State Academy of Design and Arts, Ukraine, Kharkiv, 8, Mystetstv St., tel.: (066) 823-52-19, <http://orcid.org/0000-0003-3257-8280>

Fomina Liudmila Volodymyrivna candidate of philological sciences, professor, Kharkiv National Medical University, head of the Department of Ukrainian Language, Principles of Psychology and Pedagogics, Kharkiv, 4 Nauky Ave., tel.: (050) 343-79-29, <https://orcid.org/0000-0001-5191-3596>

Kaliichenko Olha Vasylivna candidate of philological sciences, associate professor, Kharkiv National Medical University, associate professor of the Department of Ukrainian Language, Principles of Psychology and Pedagogics, Kharkiv, 4 Nauky, tel.: (067) 750-28-83, <https://orcid.org/0000-0002-3392-6083>

Popovych Anzhelika Stanislavivna Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Associate Professor of the Department of Ukrainian Language, Kamianets-Podilskyi, Ohienko St, 61, tel.: (067)368-79-99, <https://orcid.org/0000-0002-3428-9717>

PHRASEOLOGICAL UNITS IN MODERN LINGUISTICS

Abstract. Phraseological units are an important component of the language system, which adds expressiveness, emotional richness and stylistic diversity to speech. In modern linguistics, the study of idioms covers various aspects, including their structure, semantics, functions in the language, and features of it. Phraseologisms reflect the cultural, historical and social features of the people, preserving the national specificity, traditions and worldview, which allows for the study of linguistic culture and national identity. Phraseological units are characterized by stability of form and meaning. They have a fixed structure that ensures their stable functioning in the language. Their meaning, as a rule, is not deduced from the values of individual components, which makes them unique units of language. The research of phraseological units is a separate difficulty due to their culturally specific nature, which requires the search for counterparts in other languages capable of conveying not only the meaning, but also the emotional and cultural context. Phraseologisms perform various functions in speech: nominative, emotional-expressive, stylistic, cognitive, etc., helping speakers to more accurately and vividly express their thoughts and feelings. Although phraseological units are inherently stable, language is constantly evolving and new phraseological units appear in response to changes in society, culture and technology. This testifies to the dynamic nature of phraseology as part of the linguistic system. The study of phraseological units contributes to a deeper understanding of the mechanisms of language functioning, its connection with the culture and mentality of speakers. This reveals the versatility and dynamism of the language system. Phraseology as a separate branch of linguistics seeks to systematize and explain the mechanisms of formation, development and use of phraseological units, which contributes to the enrichment of theoretical knowledge and their practical application in various spheres of life. In conclusion, the study of phraseological units is important for understanding the nature of language, its functioning and development, and also enriches theoretical knowledge and practical application of language.

Keywords: phraseological units, modern linguistics, language system, cultural specificity.

Постановка проблеми. Останнім часом, вивчається поняття «фразеологічна одиниця» з погляду лінгвістичної науки. На думку вчених, фразеологічні одиниці є стійкі поєднання лексем з повністю або частково переносним значенням.

Фразеологія у вузькому значенні вивчає стійкі поєднання, основним критерієм аналізу вибираючи лексичне значення слова. Фразеологія у сенсі займається дослідженням фразеологічних одиниць, враховуючи їх види, будова, семіотичні функції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що поняття «фразеологічна одиниця» лінгвісти визначають як універсальну назву поєднань слів, пов'язаних семантично, які відрізняються від інших синтаксичних конструкцій тим, що відтворюються у мовленні у фіксованому співвідношенні лексико-граматичного складу та семантичної структури. Цим питанням займалися такі українські вчені, як М. П. Кочерган, який вивчав семантичні аспекти фразеологізмів, В. М. Телія, відома своїми працями з фразеологічної теорії та методології, О. І. Мірошніченко, який досліджував структурні та функціональні характеристики фразеологічних одиниць, та І. С. Огієнко, який аналізував історичний розвиток та еволюцію українських фразеологізмів. Їхні дослідження значно сприяли розвитку теорії фразеології в українській лінгвістиці та поглибленню розуміння природи фразеологічних одиниць [5].

Метою статті є дослідження та систематизація фразеологічних одиниць у сучасній українській мові, а також аналіз їхніх структурних, семантичних та функціональних особливостей. Стаття спрямована на виявлення ролі фразеологізмів у збагаченні мовної системи, їхнього впливу на виразність та емоційність мовлення, а також на розуміння культурно-історичних аспектів, відображених у фразеологічних одиницях. Особливу увагу приділено дослідженню фразеологізмів та пошуку відповідників у інших мовах, що дозволяє краще зрозуміти їхню унікальну природу та значення у мовній культурі.

Виклад основного матеріалу. Фразеологічні одиниці характеризуються такими ознаками:

- складність,
- семантична єдність,
- сталість складу та незмінність структури,
- відтворюваність (регулярне повторення в мові),
- стійкість граматичної форми.

На морфологічному рівні фразеологізми розглядаються як єдності, що виконують функції різних частин мови. Відповідно до характеристики, фразеологізми поділяються на:

– субстантивні (виконують функції іменника): дамоклів меч, біла ворона, криве дзеркало, точна копія;

- ад'єктивні (виконують функції прикметника): чистої води, шкіра і кістки;

– дієслівні: стерти з лица землі, байдики бити;

– адвербіальні (що виконують функцію прислівника): як сніг на голову, як з дуба впав, як у воду впав;

- вигуки: Отакої!; Ну і ну!;

- союзні: незважаючи на те, що; з іншого боку та ін.

Відповідно до лексичного рівня, традиційно вважається, що за семантичною ознакою фразеологічні одиниці, згідно з класифікацією дослідників, можна розділити на фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності та фразеологічні поєднання [1].

До фразеологічних зрощень відносяться такі семантично неподільні одиниці, значення яких не залежать від їхнього лексичного складу. Іншими словами, фразеологічні зрощення - поєднання, що втратили мотивування значення (наприклад, точити яси, куди не йшло, абияк).

Фразеологічні єдності є стійкі поєднання, значення яких частково зберігають буквально тлумачення. Такі єдності можуть мати в мові омонімічні конструкції, що вживаються у прямому значенні (наприклад, прикусити язик, заткнути за пояс, плисти за течією, брати до рук).

До фразеологічних поєднань відносяться нерозкладні звороти, один з компонентів яких має вільну сполучність, а інший - фразеологічно обмеженим значенням (наприклад, раптова смерть, опустити очі, тьмяна темрява, насупити брови і т.п.).

Сучасні лінгвісти-фразеологи виділяють в окрему групу граматичні фразеологізми.

Ідіоми – словосполучення та предикативні одиниці, значення яких не відповідає значенню їх складових елементів. Наприклад, шишка на рівному місці, грошей кури не клюють, диявольський задум, хліб та сіль тощо.

Коллокації – слабоідіоматичні фразеологізми зі структурою словосполучення, у яких семантично головний компонент вжито у своєму прямому значенні. Наприклад, зло бере, заклятий ворог, потрапити в чийсь лапи, балівня долі тощо.

Прислів'я – фразеологізми, які мають у своєму значенні ідею загальності, семантику рекомендації чи поради та відрізняються порівняльною дискурсивною самостійністю. Наприклад, «Не в свої сани не сідай», «Без правди віку не живеш», «Зроблене своєчасно економить час», «Не буди лихо, поки воно тихо» тощо.

Приказки – короткі висловлювання, переважно повчального характеру, наприклад, малий та видалий, як сніг на голову, крапля в морі, горішок не по зубах [7].

Крилаті висловлювання – різні структурою стійкі словосполучення, джерело виникнення яких є загальновідомим. Крилаті вирази в більшості випадків мають афористичний характер, наприклад, «Щасливі на годинник не дивляться»;

"Люди пізнаються через серце, а не очі чи інтелект.» Марк Твен, американський письменник, журналіст [4].

Важливо підкреслити, що як одиниці лексичного складу, фразеологізми мають стильові особливості. Функціонально-стилістичний компонент конотації свідчить про належність фразеологізму до того чи іншого стилю мовлення, його поширеності та вживаності. Дослідники поділяють фразеологізми на стилістично нейтральні (наприклад, час від часу), значно, набагато і стилістично забарвлені. Стилістично забарвлені фразеологічні одиниці поширені в мові найбільш широко. Наприклад, до розмовних фразеологізмів можна віднести: до весілля заживе, язик без кісток, загартувати зуби, у житті не повірю, як Пилип з конопель та ін.

Приналежність до інших функціональних стилів також представлена серед фразеологізмів:

- Науковий стиль: правило правої руки, невидима рука ринку (економіка), очне яблуко (анатомія), атестат зрілості (освіта), та ін;

- Офіційно-діловий стиль: порядок денний, транспортний засіб, ввести в експлуатацію, мати місце та ін;

– публіцистичний стиль: прямий ефір, за круглим столом, люди доброї волі, товкти воду в ступі та ін;

– книжковий стиль: ахілесова п'ята, як зіниця ока, спалити мости, покинути цей світ тощо [2].

Як стверджують сучасні лінгвісти, у структурі фразеологічного значення можна виділити такі макрокомпоненти: денотативний, сигніфікативний, коннотативний та етнокультурний. Денотативний компонент виділяється на основі сигніфікативного та співвідносити фразеологічні одиниці об'єктами реальної дійсності. На думку дослідників, один із компонентів знаходиться у сфері предметних відносин реального світу, інший – у сфері психічних понять. Продемонструємо справедливості цього твердження з прикладу групи фразеологічних одиниць з тимчасовим значенням. Так, семантикою «дуже скоро» мають такі фразеологізми: «на носі», "не за горами". Ці пари синонімів мають безпосередню співвіднесеність з денотатом. Опосередкований зв'язок з денотатом простежується під час аналізу прикладів коли рак на горі свисне і коли свині полетять, що вживаються під час характеристики подій, які ніколи не відбудуться [3].

Сигніфікативний компонент виражає узагальнено-понятійний зміст, формуючи образність значення. Коннотативний компонент охоплює експресивно-стилістичні, образно-експресивні, емоційні та відтінкові можливості фразеологізму. Ця дефініція свідчить, що коннотативний компонент у фразеологічній одиниці дозволяє передавати ставлення людини до цього предмета чи явища.

Слід зазначити, що у смислової структури фразеологізму досить чітко виділяються сенсооб'єднуючі, чи інтегральні, ознаки фразеологічного значення. Дані ознаки є складовими елементами значення, що входять до структури фразеологічних одиниць. На відміну від диференціальних семантичних ознак, які вказують на семантичну своєрідність фразеологізму, інтегральні ознаки вказують на схожість різних фразеологізмів. До інтегральних ознак фразеологічного значення можна віднести значення категоріальне, оцінне, підсилювальне та ін.

Так, категоріальне значення служить для системного поєднання фразеологізмів за семантико-граматичною ознакою. Інакше кажучи, показником категоріального значення є граматично панівний компонент. Оцінне значення властиве всьому фразеологізму загалом і впливає категоріальне значення, сприяючи об'єднанню неоднорідних у лексико-граматичному відношенні фразеологічних одиниць.

Підсилювальне значення поєднує в одну фразеологічну парадигму багато фразеологізмів, переважно нареченого характеру. У складі такої парадигми фразеологічні одиниці співвідносяться завдяки сенсооб'єднуючим ознакам «дуже», «вищою мірою».

Спостереження дослідників у ході аналізу фразеологічного матеріалу демонструють наступний факт: значну складність становить релевантне розуміння фразеологічного значення в українській мові. Процес передачі значення фразеологічних одиниць ускладнюється внаслідок можливого оказіонального вживання, що не співпадає зі словниковою формою. Під оказіональним вживанням фразеологізмів прийнято мати на увазі таке використання фразеологічної одиниці, при якому вона зазнає деякої лексичної, граматичної або стилістичної видозміни.

Висновки. Отже нами визначено, що фразеологічні одиниці у сучасній лінгвістиці продовжують бути об'єктом глибокого та різнобічного дослідження, що має важливе значення для розуміння природи мови, її функціонування та розвитку. Фразеологізми додають мові виразності, емоційної глибини та стилістичної розмаїтості, роблячи мовлення більш колоритним та насиченим. Вони відображають культурні, історичні та соціальні особливості народу, зберігаючи у собі національну

специфіку, традиції та світогляд, що дозволяє досліджувати мовну культуру та національну ідентичність.

Фразеологічні одиниці характеризуються стійкістю форми та значення. Вони мають фіксовану структуру, що забезпечує їхнє стабільне функціонування у мові. Їхнє значення, як правило, не виводиться зі значень окремих компонентів, що робить їх унікальними одиницями мови.

Фразеологізми виконують різноманітні функції у мовленні: номінативну, емоційно-експресивну, стилістичну, когнітивну тощо, допомагаючи мовцям точніше та яскравіше виражати свої думки і почуття. Хоча фразеологічні одиниці за своєю природою є стійкими, мова не стоїть на місці, і нові фразеологізми постійно виникають у відповідь на зміни у суспільстві, культурі та технологіях. Це свідчить про динамічний характер фразеології як частини мовної системи.

У підсумку, дослідження фразеологічних одиниць дає змогу глибше зрозуміти механізми функціонування мови, її зв'язок з культурою та ментальністю носіїв, а також виявляє багатогранність та динамічність мовної системи. Це важливий напрямок лінгвістичних досліджень, який сприяє збагаченню теоретичних знань та практичному застосуванню мови у різних сферах життя.

Література:

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – Київ: Академія, 2006. – 368 с.
2. Левченко Г. О. Фразеологічна структура сучасної української мови. – Львів: Видавництво Львівського університету, 2000. – 284 с.
3. Максимчук Б. А., Максимчук І. А. Підготовка майбутнього вчителя до фізичного виховання учнів: навчальний посібник – Маріуполь: 2020. – 221 с.
4. Мірошніченко О. І. Основи фразеології української мови. – Київ: Либідь, 1993. – 272 с.
5. Огієнко І. С. Історія української мови. – Київ: Наукова думка, 1989. – 384 с.
6. Селіванов В. О. Фразеологічна система української мови. – Київ: Видавництво Київського університету, 1997. – 256 с.
7. Уманець Т. П. Фразеологія української мови: теоретичні аспекти та практичні дослідження. – Чернівці: Букрек, 2012. – 320 с.
8. Шевельов Ю. В. Українська мова: історія та діалекти. – Київ: Дніпро, 1984. – 368 с.

References:

1. Kocherhan M. P. Vstup do movoznavstva [Introduction to Linguistics]. – Kyiv: Akademiia, 2006. – 368 s.
2. Levchenko H. O. Frazeolohichna struktura suchasnoi ukrainskoi movy [Phraseological Structure of Modern Ukrainian Language]. – Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoho universytetu, 2000. – 284 s.

3. Miroshnychenko O. I. Osnovy frazeolohii ukrainskoi movy [Basics of Ukrainian Phraseology]. – Kyiv: Lybid, 1993. – 272 s.

4. Ohienko I. S. Istoriiia ukrainskoi movy [History of the Ukrainian Language]. – Kyiv: Naukova dumka, 1989. – 384 s.

5. Selivanov V. O. Frazeolohichna systema ukrainskoi movy [Phraseological System of the Ukrainian Language]. – Kyiv: Vydavnytstvo Kyivskoho universytetu, 1997. – 256 s.

6. Sheveliov Yu. V. Ukrainska mova: istoriia ta dialekty [The Ukrainian Language: History and Dialects]. – Kyiv: Dnipro, 1984. – 368 s.

7. Umanez T. P. Frazeolohiia ukrainskoi movy: teoretychni aspekty ta praktychni doslidzhennia [Phraseology of the Ukrainian Language: Theoretical Aspects and Practical Research]. – Chernivtsi: Bukrek, 2012. – 320 s.

8. Максимчук Б. А., Максимчук І. А. Pidgotovka maibutnoho vchytelia do fizychnoho vykhovannia uchniv: navchalnyi posibnyk [Preparing Future Teachers for Physical Education: A Textbook]. – Mariupol: 2020. – 221 s.

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 7(25) 2024

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:
Громадська наукова організація
«Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р.,
Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.